

Детска градина „Атанас Неделчев“ гр.Бяла черква
E-mail: dg_atnedelchev@abv.bg; GSM 0885 885 947

УТВЪРЖДАВАМ:

***ВЕСЕЛА СТОЙКОВА –
ДИРЕКТОР***

ПЛАН

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ
НА ПРЕБИВАВАЩИТЕ**

ДГ „АТАНАС НЕДЕЛЧЕВ“

ГР.БЯЛА ЧЕРКВА

2026/2027 година

2025

Планът за защита при бедствия на ДГ „Атанас Неделчев” гр.Бяла черква е разработен на основание чл.36 ал.1 от Закона за защита при бедствия (Обн. ДВ. бр.102 от 19.12.2006 г, изм. и доп. ДВ. бр.60 от 7 Юли 2020 г.) и е съобразен с изискванията на следните нормативни актове: Наредба № РД-07-2 от 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (изм., ДВ бр. 25 от 30.03.2010 г) Наредба за реда за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуални средства за защита ("Обн. ДВ. бр.5 от 20 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.57 от 28 Юли 2015г.

Планираните мерки за защита при бедствия на децата, персонала и посетителите в институцията се базират на прогнозирането на възможните рискови фактори за обекта и последиците от тях. Те са резултат от анализ на: географското разположение ДГ „Атанас Неделчев“; изградената инфраструктура; дейностите, които осъществява; състоянието на комуникациите и реалните възможности за действие на ръководството и персонала при бедствия или извънредни ситуации.

Целта на плана е:

1. Да се прогнозира вероятните бедствия и извънредни ситуации, които е възможно да възникнат на територията на ДГ „Атанас Неделчев“ и очакваните последици от тях.
2. Да се създаде организация за защита на живота и здравето на хората /работещи и пребиваващи/ в обекта при възникване на бедствия или извънредни ситуации.
3. Да се разпределят отговорностите на органите за ръководство на обекта и задачите на персонала при възникване на бедствия или извънредни ситуации.
4. Да се организира ефективно изпълнение на евакуационни, спасителни и възстановителни дейности.

Планът се поддържа в активно състояние чрез:

- ✓ изпълнение на превантивни мерки за свеждане до минимум на условията за възникване на бедствени ситуации;
- ✓ създаване на условия за нормално функциониране на обекта при усложнена обстановка вследствие възникнали извънредни ситуации;
- ✓ обучение на персонала за защита при бедствия;
- ✓ провеждане на тренировки за изпълнение на Плана веднъж годишно.

Организацията и контролът по изпълнение на задачите произтичащи от Плана за защита при бедствия се възлага на Цветелина Вълева-домакин.

1. Характеристика на района

Детска градина „Атанас Неделчев” гр. Бяла Черква се намира на ул.” Райко Даскалов ” № 16, в район, който е недалеч от централната част на града.

2. Строителна характеристика на детската градина:

Обща площ /кв.м/	12,000 дка
Застроена площ /кв.м/	2,400дка
Незастроена площ /кв.м/	9,600дк.
Брой на сградите/секциите/	1 бр.
Етажност на всяка от тях	2 ет.

Степен на пожароопасност

Тип строителство съгласно чл.123 от Наредба № 5 от 21.05.2001год.

Подземни етажи /брой, характеристика/ - кухня, склад за храни, перално помещение, помпено помещение.

Полуподземни етажи /характеристика/

Първи етаж - в него са разположени стаи и кабинети, административни стаи, занимални и спални, санитарни помещения /мивки и тоалетни/, противопожарни уреди и съоръжения, главно ел. табло и аварийен изход.

Втори етаж – в него са разположени кабинет директор, психомоторна стая, стая по БДП,, противопожарни уреди и съоръжения, мивка, вход и изход – за подпокривното пространство и електрическо табло.

2. Детската градина е разположена в близост до път с интензивно движение – ул.” Райко Даскалов”.

2.1 Наличност на:

Скривалище /вместимост-брой хора/ - няма

Противорадиационно укритие /вместимост-брой хора/ - няма

2.2.Основна дейност - ДГ „Атанас Неделчев“ извършва целодневно обучение на деца от двегодишна до седемгодишна възраст.

2.3. Технологични процеси и оборудване - не се извършва

2.4. Брой работещи и пребиваващи в обекта:

Общ брой работещи и пребиваващи: 70

От тях:

- директор : 1
- администрация: 1
- учители: 4
- помощен персонал: 4
- деца: 60.

Максимален брой пребиваващи: 10 човека персонал и 60 деца

В детската градина не се съхраняват токсични или промишлени отровни вещества.

Планираните мерки за защита при бедствия на персонала и децата в ДГ «Атанас Неделчев» се базират на прогнозирането на възможните рискови фактори за обекта и последиците от тях. Те са резултат от анализ на: географското разположение на /ДГ или училище/; изградената инфраструктура; състоянието на комуникациите и реалните възможности за действие на ръководството и персонала при бедствия или извънредни ситуации.

I. Рискове за обекта съгласно общинския план за защита при бедствия

Детската градина се намира в гр.Бяла черква, на 4 км от град Павликени. Около детската градина няма опасни водоизточници и предприятия с рискови производства. Опасностите, които са характерни за територията са: земетресение, наводнение, ядрени и радиационни аварии, снегонавяване и обледяване, както и горски и полски пожари. Няма опасност от срутване на сгради и земни свлачища.

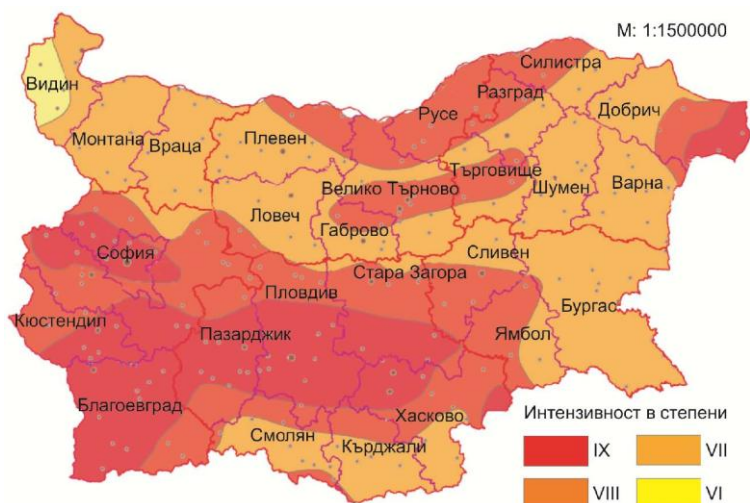
На територията на гр.Бяла черква, могат да възникнат следните бедствия:

1. Земетресения

Според сеизмичното райониране на страната, територията на област Велико Търново попада в района на Горнооряховската сеизмична зона с интензивност VIII степен по скалата на Медведев-Шпонхойер-Карник.

През 1913 година е станало катастрофално земетресение с магнитут 7,0 и интензивност IX степен по МШК. Зоната на разрушение е обхванала 1000 кв.км. и са активирани много свлачища. Гр.Горна Оряховица и гр.В.Търново са силно пострадали от разрушенията има и жертви. В гр.В.Търново силно е пострадала сградата на Първа гимназия сега Хуманитарна гимназия „Св.св.Кирил и Методий”.

През февруари и декември на 1986 година станаха 2 броя сравнително силни земетресения с епицентър с.Асеново, община Стражица и магнитут 5,2 и 5,7. Загиват 2-3 човека, но над 1000 сгради в гр.Стражица и околните села са напълно разрушени или тежко пострадали.

Територията на гр.Бяла черка в голямата си част е с оптимална за страната сеизмична активност и попада под въздействието на следните най-вероятни вътрешни и външни огнища:

. Горнооряховско с магнитуд $M = 7,1$ до $7,5$ по скалата на Рихтер и с дълбочина $D - 20$

километра;

. Средногорско с магнитуд $M = 7,4$ до $7,5$ по скалата на Рихтер и с дълбочина $D - 100$

километра;

• Вранча - Източни Карпати - Румъния с магнитуд $M = 7,0$ по скалата на Рихтер и дълбочина

$D = 100$ километра

Под въздействие на тези огнища и съгласно картата за сеизмично райониране на Република България, общината попада в вероятна зона на поражения е прогнозен интензитет от VII степен по 12-степенната скала на "Медведев-Шпонхойер-Карник-64" (МШК - 64).

При земетресение с максимална степен и интензитет се очаква формирането на усложнена обстановка, обуславяща се в: разбалансиране на психологичната устойчивост в основната част от населението, вследствие на стресовото натоварване от самото явление и резултатните последици в сградния фонд, който в голямата си част не е сеизмично конструиран и построен.

При земетресения с магнитуд между $5.0 - 6.0$ степен и интензивност 7-ма степен в епицентралната област се наблюдават смесени ефекти от земетръсното въздействие върху хора, сгради и природна среда.

Съгласно картата за сеизмично райониране на Република България за период 1000 години към Наредба № РД-02-20-2 от 27 януари 2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони, Павликенска община попада в райони с интензивност от 7-ма степен по скалата МШК.

В резултат на сеизмичното въздействие по разглеждания сценарий за възникване на земетресение с интензивност 7-ма степен е възможно възникване на следната обстановка:

- паника и наранявания на хора;
- средни, частични и слаби разрушения на сградния фонд;
- част от населението ще остане без подслон, нуждаещо се от настаняване и осигуряване с необходими средства за живеене;
- нарушаване на връзки в тръбопроводи;
- вероятни прекъсвания на електроподаване и на телефонни линии;
- вероятни прекъсвания на участъци от транспортната инфраструктура, поради свличания и слягания на почва, срутвания на скални късове и др.;
- вероятни са пожари в ограничени размери.

Сградата на ДГ „Атанас Неделчев“ е приета в експлоатация 1970 г. През този период е действал „1965- 00-00_ПРАВИЛНИК ЗА СТРОИТЕЛСТВО В ЗЕМЕТРЪСНИ РАЙОНИ-1964г., ПОПРАВКА“. Следва да се отбележи факта, че от станалите земетресения през периода на строителството и експлоатация на конструкцията не са установени недопустими повреди. От анализа се установява, че сградата не е осигурена на сеизмични въздействия при земетресение от VII степен по 12 - степенната скала на Медведев - Шпонхойер — Карник (приложение №12) , съгласно действащата понастоящем Наредба № РД-02-20-2 за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони - 2012 год., които са разработени на база нормите от 1987 год. Независимо от това при преизчисляването на номенклатурата * през по НПСЗР от 1987 год. в се установи, че сградата има достатъчна носимоспособност.

2. Снежни бури, поледици и обледявания

. Важен фактор, определящ дали снеговалежът има бедствен характер, е скоростта на натрупване на снега. Понякога натоварванията от падналия сняг са толкова големи, че се разрушават покриви, а в отделни случаи и цели съоръжения. Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места, където възпрепятстват, а често и блокират напълно всички видове транспорт за различни периоди от време и причиняват значителни проблеми в снабдяване на населението с храна, осигуряване на медицинско обслужване, прекъсване на електрозахранването и водоснабдяването.

Ниските температури са причина за обледеняването на електропроводите и други открити комуникационни линии.

Вследствие на усложнената метеорологична обстановка и обилния снеговалеж и снегонавявания е възможно образуване на големи преспи, което би затруднило комуникацията на ДГ «Атанас Неделчев» гр.Бяла Черква, както и подходът и изходът от него. Това в най-голяма степен представлява опасност, ако на обекта възникне аварийна ситуация, за овладяването на която ще е необходима външна намеса.

Снегонавяванията могат да изолират обекта и да затруднят получаването на външна помощ при необходимост. Основна задача на персонала е да поддържа достатъчна степен на проходимост в подходите и изходите на сградата.

Най-често се получава заледяване на подходите и изходите към ДГ поради, което ще бъде затруднено придвижването на автомобили и снабдяването на ДГ «Атанас Неделчев» гр.Бяла Черква с хранителни продукти. Възможни са проблеми с електрозахранването и водоснабдяването на детската градина.

3. Наводнения

Наводнението е природно бедствие, което в известна степен се поддава на прогнозиране.

Наводненията на територията на общината се очакват от преливане на водите на река Росица.

Наводненията представляват временно заливане на значителна част от земната повърхност. Според причините, които ги предизвикват, наводненията се класифицират в две основни групи: природни и техногенни.

Природните наводнения биват:

- ✓ наводнения от речни разливи,
- ✓ поройни наводнения.

Това са наводненията причинени от:

- ✓ неочаквано силно нарастване на оттока в даден участък на речните русла в резултат на обилно снеготопене или на дъждове с голяма интензивност в съответната водосборна област.
- ✓ внезапно натрупани скални или земни маси в речните долини;

Техногенните наводнения са:

о наводнения от аварии и неправилно управление на хидротехнически съоръжения; о наводнения, причинени от преднамерени действия.

Те са предизвикани от:

- ✓ скъсване на язовирни стени.
- ✓ скъсване на предпазни диги.
- ✓ непочистени речни корита и канали.
- ✓ задръстване на преливни съоръжения и подприщване на водите във водохранилищата.

- свличания на огромни земни маси в очертанията на водохранилищата и предизвикване повишаване на водните нива повече от височините на язовирните стени.

Според своята интензивност, повторяемост и въздействия наводненията се делят на:

- малки наводнения (I категория)
- опасни наводнения (II категория)
- силно опасни наводнения (III категория)
- опустошителни наводнения (IV категория)
- катастрофални наводнения (V категория)

Съгласно картите на басейнова дирекция съществува опасност от речно наводнение.

При обилни, проливни дъждове и при интензивно топене на снежната покривка р.Росица създава предпоставка и формира бедствени обстановки и ситуации. Възможно е прекъсване на транспортни връзки към части от или към цели населени места. Малко вероятно е наводняване на жилищни райони.

Наводненията не биха създали активизирането на локални свлачища и срутища, които да причиняват повреждане или прекъсване на транспортни връзки към части от или цели населени места.

При проливни дъждове се наводняват локални зони от гр. Бяла черква, както и някои населени места като с. Росица.

В резултат от проливни дъждове по разглеждания сценарий за възникване на наводнение е възможно възникване на следната обстановка:

- паника, застрашаване на хора;
- частични и слаби разрушения по сградния фонд;
- наводнени подземни етажи;
- заливане на някои пътища от уличната пътна мрежа.

- могат да възникнат локални наводнения в населените места, вследствие на липса, или не добре изградени и поддържани отводнителни системи.

ДГ „Атанас Неделчев“ не попада в заливната зона на на река Росица.

При зимни условия на територията на Общината се образуват поледици.

4. Пожари

Пожарите в сгради с масово пребиваване на хора се причиняват основно от човешка дейност – неспазване на технически мерки за безопасност и неизправни технически съоръжения, работещи без контрол отоплителни уреди, палене на открит огън и по-рядко от природни явления – мълнии.

Възникване на пожар в района на обекта е възможно при:

- късо съединение в ел.инсталацията на сградата;
- аварии в електрическите уреди, при непозволено използване на нагревателни уреди или открит огън;
- аварии в електрическите уреди при претоварване на електропреносната мрежа;
- в резултат на мълния при нарушена мълниезащита;

Пожар може да се получи и в резултат на термично въздействие от високата температура, отделена при пожари, протичащи извън територията на обекта, но в опасна близост до него.

Основна опасност при евентуално възникване на пожар представляват секторите съдържащи леснозапалими и пожароопасни материали. В ДГ «Атанас Неделчев» няма такива.

Пожар може да възникне и в резултат на пожар в съседен обект /Детска ясла/, ако същият не бъде овладян и потушен - съществува опасност от евентуалното прехвърляне на територията на детската градина с произтичащите от това последици.

В обекта няма изградена пожароизвестителна система (ПИС) и/или пожарогасителна система (ПГС). На всеки етаж има пожарогасители, според изискванията.

Захранването на обекта с питейна вода за битови и противопожарни нужди се осъществява от ВиК „Йовковци“. Предвидени са 7 бр. пожарогасители от следните видове: 2 водни и 5 прахови, разположени и обозначени в съответствие с действащите нормативни документи.

Възникването на пожар ще застраши живота и здравето на пребиваващите и обслужващия персонал. Ще доведе до сериозни затруднения в нормалната работа на учебното заведение и временно прекратяване на дейността на обекта. Това ще изиска предприемането на специални мерки. За предотвратяване на пожари, в резултат на мълнии, е инсталиран 1 гръмоотвод на покрива на сградата.

При пожар в сградата е възможно да се отделят вредни вещества в помещенията, в които имаразлични видове мебели, играчки, учебни пособия и други, както и при горенето на други видове материи в стаите и кабинетите, кухнята, които са опасни за здравето на личния състав. Възможни продукти, които могат да се получат при горене и разлагане на материалите в детската градина са:

№ по ред	Материали	Продукти за горене и разлагане
1	2	3
1	Дървесина, плоскости от дървесина и други целулозни материали	Въглероден оксид, въглероден диоксид, вода, дехидрополизахариди, алдехиди, нискомолекулни летливи вещества, оцетна киселина, амоняк, циановодород, азотни окиси, хлорни въглеводороди.
2	Полиуретан	Въглероден оксид, въглероден диоксид, циановодород, азотни окиси, изоцианати, ацетонитрол, акрилонитрил, бензонитрил, анилин, метан, етан, ацеталдехид
3	Полистирол и пенополистирол	Въглероден оксид, въглероден диоксид, бензол, толуол, стирол, акрилонитрил, циановодород, азотни окиси.
4	Полиетилен	Въглероден оксид или диоксид, етилен, метан, етан, пропан, пропилен, бутан, бутилен, парафин, формалдехид
5	Поливинилхлорид	въглероден оксид, въглероден диоксид, толуен, метан, етан, ацетилен, пропан, пропилен, бензол, ксилол, фостен, хлороводород и др. хлорни органични съединения.
6	Полиметилметакрилат	Въглероден оксид, въглероден диоксид, метилметакрилат, наситени и ненаситени въглеводороди.

При пожар, могат да се случат следните последици:

Задушаване на пребиваващите, изгаряне на имуществото

5. Радиоактивно замърсяване в резултат на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиоактивни вещества.

При авария в АЕЦ „Козлодуй“ област В.Търново не попада в 30-километровата зона за аварийно планиране, но по всяка вероятност ще попадне в зона на строг контрол. Въпреки това ще е необходимо провеждане на мероприятия за защита - временно укриване в приспособени за целта помещения, йодна профилактика, раздаване и използване на индивидуални средства за защита и провеждане на дезактивационни мероприятия.

В зависимост от метеорологичната обстановка при средногодишна скорост на вятъра от 2 m/s радиоактивното замърсяване ще достигне до границите на областта след около 16 до 17 часа при възникване на надпроектна радиационна авария в АЕЦ „Козлодуй“. При необходимост,

вследствие на усложнена обстановка ДГ“Атанас Неделчев“ може временно да преустанови дейността си.

II. Мерки за защита на пребиваващите

1. Мерки за защита на децата при земетресение:

- **При усещане на тряс -** овладяване на паниката, запазване на спокойствие.

Под формата на игра прикриване на децата на най-безопасните места в класната стая - например под рамката на вратата, близо до вътрешна стена, колона, под стабилна маса. Отдалечаване на децата от опасните места - външни стени, прозорци, тежки предмети които могат да се преобърнат и затиснат децата;

- **След преминаване на труса -** оглед за уточняване на обстановката в ДГ „Атанас Неделчев“ размер на разрушенията, има ли възникнали пожари, повреди по комунално-енергийната система и др. и определя пътищата за извеждане на децата. Изключва се електрозахранването; спира се водата; организира се евакуирането на децата извън сградата на открито място на разстояние по-голямо от височината на сградата/те – на двора, където няма опасност от други срутвания. Не застават под далекопроводи, електрически мрежи. Проверява се за наличието на всички лица и има ли хора останали в сградата. Ако има пострадали учителите и помощният персонал, които са на смяна, помагат за извеждането на децата; организира се оказване на първа долекарска помощ на пострадалите и транспортирането им до болнично заведение; влиза се във връзка с близките на пострадалите.

- **След земетресението -** Изчаква се излъчването на информация за затихване на земните трусове и за отминалата опасност. В сградите се влиза само след основен оглед и проверка, направена от компетентни органи. Не се претоварват телефонните линии с ненужни телефонни разговори, правят се кратки съобщения до близки.

За преодоляване на последствията от земетресението при необходимост, ако има пострадали лица, възникнал е пожар вследствие на труса и др. ще се потърси специализирана помощ от частите на ЕСС чрез ЕЕНСП 112 или чрез дежурния на Общински съвет за сигурност в община Павликени – 0888096099 или безплатен тел. 080080404.

Работата на ДГ„Атанас Неделчев“се възобновява след проверка на сградата и на изправността на цялото техническо оборудване.

2. Мерки за защита при снежни бури, поледици и обледявания

Директорът на ДГ“Атанас Неделчев““ предупреждава персонала при прогноза на ХМС към БАН за обилни снеговалежи или поледици;

- почистване на натрупалия сняг и осигуряване на безопасен подход към сградата на детската градина за деца и персонал.
- опесъчаване;
- проверява се наличността и състоянието на инструментите за снегочистване и ако е необходимо, се осигуряват допълнителни инструменти;
- Предвид опасността от токови удари или пълно спиране на електрозахранването домакинът организира и контролира изключването от електрическата мрежа на уреди, чувствителни към токови удари – компютри, асансьори и др.
- При невъзможност за придвижване до местоживееене, се организира настаняването на децата и персонала в подходящи условия и изхранването им до осигуряване на възможността за завръщането им по домовете;

- Организира се осигуряването на лекарска помощ при необходимост;

Основна задача на персонала при настъпило снегонавяване е да поддържа проходимост на входа и изхода на ДГ“Атанас Неделчев“.

Същият се почиства от сняг и лед ръчно от персонала.

Организира се осигуряването на лекарска помощ при необходимост;

3. Мерки за защита при наводнения

Наводнението е природно бедствие, което в известна степен се поддава на прогнозиране - съобщава се на ЕЕНСП –тел.112, дежурния на Общински съвет за сигурност в община Павликени – 0888096099 или безплатен тел. 080080404

Наводненията на територията на общината се очакват от преливане на водите на река Росица. При обилни валежи и преливането на реката има вероятност от заливане територията на двора на детската градина и приземния етаж.

- Незабавно позвънете на тел. 112;
- Изключете газта и електричеството;
- Поставете на възможно най-високото място, всички по-ценни предмети, вещи, хербициди и химикали;
- Напуснете по най-бързия начин сградата;
- При невъзможност за напускане на сградата, се преместете на най-горните етажи или покрива.
- За положението си съобщете на тел. 112.

4 . Мерки за защита при пожари

При възникване на пожар:

- съобщава се на ЕЕНСП – тел.112, дежурния на Общински съвет за сигурност в Община Павликени – 0888096099 или безплатен тел. 080080404, на директора на ДГ, както и на застрашените хора;
- в зависимост от обстановката се известяват други ведомства-електроразпределителни компании, ВиК дружества и др.;
- организира се евакуация на децата и служителите от зоната на пожара на безопасно разстояние;
- изключва се електрическото захранване на етаж (сградата) в която е възникнал пожара;
- започва гасене на огнището на пожара с наличните пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари;
оказва се първа помощ на пострадалите;
- -ръководителят на обекта подпомага с информация органите на ПБЗН след тяхното пристигане;
- осигурява се достъп до огнището на пожара и източниците за вода на специализираната техника на РСПБЗН-гр. Павликени;

При пожар е възможно отделяне на токсични вещества, прах и сажиди. За предпазване на персонала и

в обекта се поддържа резерв от индивидуални средства за защита.

✓ При пожар

- ✓ Персонала незабавно евакуира децата от сградата на двора на детската градини или в друго безопасно помещение;

- ✓ Незабавно осведомяване на органите на ЕСС чрез телефон – 112, като при обаждане се съобщава:
 - ✓ Кой се обажда;
 - ✓ Отчетливо и бавно се казва, какъв е проблема: “пожар”, има ли пострадали или застрашени хора, след това се посочва адреса (град, квартал, улица, No)
 - ✓ Изчака се на безопасно място / сборен пункт за евакуация пристигането на екипите на ПБЗН и се дава информацията относно вида, големината и местоположението на пожара;
 - ✓ При възможност, без да се поема излишен личен риск персонала може да опита да загаси пожара с пожарогасител или с подръчни средства.
С пожарогасител:
 - ✓ Издърпа се обезопасяващия щифт;
 - ✓ Натиска се ръчката и се насочва струята близо до основата на пламъците;
 - ✓ Насочващото устройство се държи здраво.

5. Мерки за защита при радиоактивно замърсяване в резултат на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансграничен пренос на радиоактивни вещества:

При възникване на авария в АЕЦ „Козлодуй” персонала на ДГ „Атанас Неделчев” и посетителите ще бъдат информирани за развитието на аварийната ситуация и последствията от нея и за предприетите от изпълнителната власт защитни мерки. Указания за поведение и действие ще бъдат получени чрез средствата за масова информация.

При възникване на радиоактивно замърсяване което представлява опасност за здравето на пребиваващите в обекта ще се предприемат следните действия:

- ще се провеждат ежедневни инструктажи на персонала за поведение и действие в условия на радиоактивно замърсяване и ще се контролира спазването на предвидените мерки;
- ще се подготви и предостави информация за посетителите;
- ще се извърши херметизация на врати, прозорци, отдушници, климатици с цел недопускане навлизане на радиоактивни вещества в помещенията. Ще се подготвят помещения, които могат да се използват като противорадиационни укрытия /приземни и подземни етажи;
- ще се прекратят всички дейности на открито, изискващи събирането на много хора на едно и също място. При необходимост от дейности на открито се провеждат само най-наложителните за кратко време.
- ще се поставят подготвените индивидуални средства за защита или памучно-марлени превръзки;
- ще се осигурят необходимите количества повърхностно-активни вещества за приготвяне на дезактивиращи разтвори. Извършва се ежедневно измиване на пътищата на обекта с вода с цел да не се вдига прах. Вътрешните помещения се измиват с вода и миешки препарати.
- в сградите и помещенията се влиза след почистване /изтупване/ на горните дрехи. Ще се подготвят и оборудват места за изтупване на връхните дрехи и съхраняването им;

- ще се осигурят необходимите разтвори и дезактивиращи вещества за обработка на хранителните продукти в кухненския блок – директор и домакин

В ДГ ще се предлагат само бутилирана вода и консервирани храни.

Йодна профилактика, като защитна мярка, ще се извърши съгласно Критериите за прилагане на защитни мерки, заложиени в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария и Наредба № 28 за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария, издадена от Министъра на здравеопазването. Таблетките калиев йодид ще бъдат получени от организираниите пунктове от кмета на общината и с присъствието на представител на РЗИ-Велико Търново.

Вземането на йодните таблетки ще се извърши само след решение на Министерството на здравеопазването, т.к те предпазват щитовидната жлеза само от попадане на радиоактивен йод в нея, но не защитават от другите радиоактивни вещества, които се отделят при авария в АЕЦ. Йодната профилактика ще се проведе най-малко два часа преди началото на замърсяването.

Вода от водопроводната мрежа ще се използва само ако има разрешение от компетентните органи.

Движението извън сградата ще се извършва само с индивидуални средства за защита.

III. Разпределение на задълженията и лицата за изпълнение на предвидените мерки.

Всички предвидени в т.П мерки за защита на децата при всички видове бедствия се разпределят, на всички служители.

При земетресение

1) Прикриване на децата по време на труса.

Отговорник: учителят в групата.

2) Извеждане на децата от занималнята.

Отговорник: учителят в групата.

3) Въвеждане на ред при напускане на сградата и предотвратяване на блъскане.

Отговорник: учителят в групата и помощник-възпитателя.

4) Изключване на водата и тока.

Отговорник: Общ работник поддръжка.

5) Уведомяване Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия на Община Павликени за провеждането на евакуацията на децата и персонала.

Отговорник: Директор

6) Проверка на всички деца.

Отговорник: учителят в групата.

7) При нужда искане на първа долекарска помощ на пострадали и транспортирането им до болнично заведение.

Отговорник: Медицинско лице.

8) Оглед и описване на материални щети.

Отговорник: Домакин.

9) Уведомяване на родителите и разпускане на децата от детска градина.

Отговорник: Директор.

10) Проверка изправността на сградата.

Отговорник: правоспособни специалисти в комисия назначена със заповед на Кмета на община Павликени.

При снежни бури, поледици и обледявания

1) Почистване на натрупалия сняг и осигуряване на безопасен подход към сградата на училището за ученици и персонал.

Отговорник: Общ работник, поддръжка.

2) Опесъчаване.

Отговорник: Общ работник, поддръжка, домакин осигурява консумативи за опесъчаването.

3) Проверява се наличността и състоянието на инструментите за снегочистване и ако е необходимо, се осигуряват допълнителни инструменти.

Отговорник: Домакин.

4) Предвид опасността от токови удари или пълно спиране на електрозахранването се изключват от електрическата мрежа уреди, чувствителни към токови удари
- Директор- организира и контролира.

5) При невъзможност за придвижване до местоживеене, се организира настаняването на децата и персонала в подходящи условия и изхранването им до осигуряване на възможността за завръщането им по домовете.

Отговорник: Директор.

При пожари

1) Съобщаване на ЕЕНСП - тел. 112.

Отговорник: служител, установил пожар, същия съобщава на директора на ДГ, а той от своя страна - началника на РУО и кмет на община Павликени.

2) Известяване на други ведомства - електроразпределителни компании, ВиК дружества и др. при необходимост.

Отговорник: -директора, домакина организира.

3) Евакуация на децата, работниците, посетителите от зоната на пожара на безопасно разстояние.

Отговорник: директора - организира,

Учителите по групи контролират извеждането.

4) Въвеждане на ред при напускане на сградата и предотвратяване на блъскане.

Отговорник: по групи.

5) Изключване на електрическото захранване на сградата, в която е възникнал пожара.

Отговорник: Общ работник, поддръжка.

6) Започва гасене на огнището на пожара с наличните пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари.

Отговорник:

1.Веселин Георгиев – общ работник.

2.Цветелина Вълева - домакин

3.Донка Георгиева

7) Оказва се първа помощ на пострадалите.

Отговорник: медицинско лице.

8) Обходи района на детската градина веднага след бедствието и да осигури първата информация за пострадалите, както и състоянието на сградния фонд.

Отговорник: Домакин, Директорът (Подпомаган е с информация органите на ПБЗН след тяхното пристигане).

9) При пожар е възможно отделяне на токсични вещества, прах и сажди. За предпазване на персонала и посетителите в обекта се поддържа резерв от индивидуални средства.

Отговорник: Домакин.

При радиоактивно замърсяване в резултат на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансграничен пренос на радиоактивни вещества

1) Събиране на всички и раздаване на противогазите от Общината на по- малките -раздаването ще се осъществи в присъствието на родител.

Отговорник: Учителите по групи.

2) Прекратяват всички дейности на открито.

Отговорник: Директор, учители.

3) При решение на Общински съвет за сигурност учебно-възпитателната работа да продължи се извършва херметизация на врати, прозорци, отдушници, климатици с цел недопускане навлизане на радиоактивни вещества в помещенията.

Отговорник: домакин — осигурява необходимите материали, общ работник;

4) При решение на Общински съвет за сигурност учебно-възпитателната работа да продължи се забранява метенето в детското заведение и се забърсва с мокри кърпи.

Отговорник: помощник-възпитателите

5) При решение на Общински съвет за сигурност учебно-възпитателната работа да продължи се осигуряват необходимите количества повърхностно-активни вещества (веро, прах за пране и др.). Извършва се периодично почистване на подовите в детската градина с вода и почистващ препарат с цел да не се вдига прах.

Отговорник: домакин - осигурява повърхностно-активни вещества, помощник-възпитатели - извършват почистване.

6) При решение на Общински съвет за сигурност учебно-възпитателната работа да продължи в сградата се влиза след почистване (изтупване) на горните дрехи и се определя място за тяхното съхранение без да се внасят в учебните помещения.

Отговорник: учителите по групи.

7) При решение на Общински съвет за сигурност учебно-възпитателната работа да продължи в кухненския блок се предлагат само бутилирана вода и консервирани храни.

Отговорник: домакин

8) При решение на Общински съвет за сигурност учебно-възпитателната работа да продължи вода от водопроводната мрежа ще се използва само за измиване.

9) Движението извън сградата ще се извършва само с индивидуални средства за защита.

Отговорник: учители по групи.

При наводнение

1) Уведомяване на службите на тел. 112.

Отговорник: Директор.

2) Изключва се електричеството.

Отговорник: Общ работник.

3) Поставят се на възможно най-високото място всички по-ценни предмети, вещи и препарати

Отговорник: домакин, общ работник

4) Напускане по най-бързия начин сградата.

Отговорник: учителят в групата

IV. Ресурси, необходими за изпълнение на предвидените защитни мерки:

Защитна мярка	Вид имущество	количество		Къде се намира
		необходимо	налично	
Снегочистиране	гребла	2 бр.	2 бр.	В склада
Заледяване	луга	20 кг	200 кг.	В помещение на парното
Радиоактивно замърсяване	ДП-1; ДП-2 и ГП	ДП-1 - 61	0 бр.	В Община Павликени

- **Материали:**

Детската градина разполага с медикаменти за оказване на първа медицинска помощ, материал за опесъчаване при зимни условия.

- **Инструменти:**

Детската градина разполага с шанцови инструменти, пожарогасители, гребла за почистване на сняг и лопати за опесъчаване.

- **Транспортна и специална техника:**

Детската градина не разполага със своя транспортна и специална техника.

- **Дегазиращи, дезактивиращи и миенци вещества:**

Детската градина не разполага с дегазиращи и дезактивиращи вещества.

- **Горива:**

Детската градина не разполага с горива.

- **Храни:**

С храни детската градина разполага дотолкова, доколкото се намират в кухнята на детската градина.

- **Дрехи: - наличното спално имущество собственост на ДГ и личните дрехи на децата и персонала**

При необходимост се изпраща заявка до Община Павликени

Забележка: Съгласно чл.4, ал.1, т.2 б от Наредбата за реда за създаване, съхранение, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуалните средства за защита /Дв. 57 / 28.07.2015 г./ индивидуалните средства за защита на училищата и детските градини се осигуряват, обновяват и поддържат от кмета на общината.

Отговорник за раздаване на имуществото домакинът.

V. Времето за готовност за реагиране на лицата по т.ІІІ.

- в работно време незабавно;
- в извънработно време - *до 40 минути* явяване на работното място

VI. Начина на взаимодействие със съставните части на единната спасителна система.

Телефони за връзка при бедствие - ЕЕНСП 112 , Дежурен в Община Павликени - 0888096099 или безплатен тел. 080080404 и лицата, които имат задължението да извършат обаждането /Весела Стойкова – 0885885947 и домакин Цветелина Вълева- 0884759502

За оповестяване се използват установените сигнали на ПБЗН /Приложение № 5/ или други предварително известни , чрез наличните възможности:

- чрез звънец;

Забележка: Ако характерът на бедствието е такъв, че позволява последователност на спасителните работи, за да се избегне паника, е целесъобразно първоначално да бъдат информирани ръководството, педагогическия, административния, обслужващия персонал и работниците, които да извършат мероприятията по информирание и организиране на действията на децата.

Изготвил:

Весела Стойкова - директор
на ДГ»Атанас Неделчев»

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Списък на служителите работещи в ДГ „Атанас Неделчев“ запознати с Плана за защита при бедствия. Приложение №1
2. Таблица със сигналите за ранно предупреждение и оповестяване на населението при бедствия. Приложение №2
3. Примерен протокол от провеждане на тренировка по изпълнение на Плана за защита при бедствия. Приложение №3
4. Примерен протокол от проведено обучение на персонала за защита при бедствия. Приложение №4
12. Макросейсмична скала за определяне силата на земетресенията (Медведев-Шпонхоер-Карник-1964) Приложение №5

Приложение № 1

СПИСЪК

**На служителите работещи в ДГ „Атанас Неделчев“ гр.Бяла Черква, запознати с
Плана за защита при бедствия на пребиваващите**

№	Име, презиме и фамилия	длъжност	дата	телефонен номер	Подпис
1	Биляна Иванова	Ст.учител	15.09.2025	0886554930	
2	Михаела Александрова	Ст.учител	15.09.2025	0885372125	
3	Джемалие Юсрефова	Ст.учител	15.09.2025	0886590708	
4	Цветелина Вълева	домакин	15.09.2025	0887540637	
5	Айше Алиева	Пом.възпитател	15.09.2025	0882428539	
6	Донка Георгиева	готвач	15.09.2025	0889301232	
7	Ваня Тракиева	Мед.сестра	15.09.2025	0886984450	
8	Милка Филипова	Помощник на учителя	15.09.2025	0889924667	
9	Весела Бакалова	Ресурсен учител	01.10.2025 г.	0899535640	
10	Радка Костадинова	Образователен медиатор	01.10.2025 г.		

СИГНАЛИ за ранно предупреждение и оповестяване на населението на територията на Република България

Сигналите за ранно предупреждение и оповестяване на населението на територията на страната са:

- „Национален сигнал за тревога”;
- „Национален сигнал за край на тревогата”;
- „Въздушна опасност”;
- „Отбой от въздушна опасност”.

Те се разпространяват и излъчват посредством:

- Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия чрез акустични сирени;
- Подсистема на автоматизираната система за оповестяване на ГД ПБЗН чрез електромеханични сирени;
- Програмите на БНТ, БНР, операторите на радио и телевизионни програми с национално и регионално покритие;
- Радио-ретранслационните възли / уредби, инсталирани в населените места;
- Локалните автоматизирани системи за оповестяване, експлоатирани в потенциално опасните обекти.

Видът и акустичните характеристики на посочените сигнали са дадени в таблицата.

№	Наименование на сигнала	Описание	По какво се предава	Бележки
1.	„Национален сигнал за тревога”	Непрекъснат вой от акустични сирени с продължителност 3 мин. със скокообразно изменение на честота от 700 до 1000 херца с период на повторение 8 секунди.	Акустични сирени в градовете: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив и Монтана.	Излъчва се при бедствие, а два пъти в годината - на 1 април и 1 октомври - за тренировъчни тестове.
2.	„Национален сигнал за край на тревогата”	Непрекъснат вой от акустични сирени с продължителност 3 минути с честота 450 херца.	Акустични сирени в градовете: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен,	Излъчва се след преминаване на опасността от

			Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив и Монтана.	бедствието, а два пъти в годината - на 1 април и 1 октомври - за тренировъчни тестове.
3.	„Въздушна опасност”	Непрекъснат вой от акустични и електромеханични сирени с продължителност 3 минути с плавно изменящ се звук през 15 секунди с честота от 100 до 450 херца.	Акустични и електромеханични сирени на територията на цялата страна.	Излъчва се при необходимост и ежегодно на 2 юни за отдаване на почит на Христо Ботев и на загиналите за свободата на България.
4.	„Отбой от въздушна опасност”	Непрекъснат вой от електромеханични сирени с продължителност 3 мин. с честота 450 херца.	Акустични и електромеханични сирени на територията на цялата страна.	Излъчва се след преминаване на опасността от въздушно нападение.

Приложение №3

ПРОТОКОЛ

Днес г. в изпълнение на Заповед №/..... г. на Директора на ДГ „Атанас Неделчев“, гр.Бяла черква, съгласно чл.36, ал.2, т.2 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), се проведе тренировка на персонала по изпълнение на Плана за защита при бедствия на пребиваващите.

Тема на тренировката: *“Действия на ръководството и персонала при земетресение”*

Цел на тренировката: да се подобрят уменията и се повиши готовността за действие на работещите при ДГ „Атанас Неделчев“, гр.Бяла черква при (земетресение, пожар, наводнение, хим. замърсяване, радиационна авария в АЕЦ»Козлодуй»).

Тренировката се проведе от часа до часа на територията на ДГ „Атанас Неделчев“, гр.Бяла черква В тренировката взеха участие бр. работници и служители от учебното заведение и деца

Бяха отработени следните учебни въпроси:

1. Оповестяване на персонала
2. Оценка на обстановката
3. Провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи-практическо изпълнение.

Тренировката премина в следния ред: При усещане на земетресението дежурния охранител уведомява директора. Директорът организира евакуацията на работещите и посетителите в обекта след преминаване на първия трясък.)

➤ Евакуацията на работещите в обекта бе обявена чрез звънец, обхождане на стаите от параджията

➤ Евакуацията от сградата завърши за 8 минути. Персоналът се събра на сборния пункт за евакуация, където бе извършена проверка на излезлите от дежурните учители по групи и резултата бе докладван на директора.

➤ След края на евакуацията аварийната група извърши обход в сградата за търсене на пострадали и установяване на щетите)

След отработване на учебните въпроси, ръководителят обяви край на тренировката.

На проведения анализ ръководителят направи разбор на действията и поведението на служителите при изпълнение на поставените задачи и даде *много добра*, оценка на действията на персонала и аварийната група и направи следните изводи:

- При изпълнение на практическите действия участващите притежават съответните умения и навици за справяне с възникналата извънредна ситуация в обекта;

Изготвил протокола:

.....

Ръководител на тренировката:

Весела Стойкова

ПРОТОКОЛ

(примерен образец)

Днес 201...г. в изпълнение на заповед №/.....201..г. на *управителя (изп.директор)*..... на *(име на обекта)* , съгласно чл.36,ал.2, т.5 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), се проведе обучение на персонала за защита при бедствия на тема:

..... с учебни въпроси:

1.
2.
3.

Занятието се проведе от часа до часа в

На занятието присъстваха ... бр. служители от

.....*(отдел, сектор, аварийната група на обекта..... и др.)*

Ръководител на обучението, на длъжност В

Лектори:

1.

(име и фамилия, длъжност, организация)

2.

(име и фамилия, длъжност, организация)

3.

(име и фамилия, длъжност, организация)

Изготвил протокола:

(.....)

Ръководител на обучението:

(.....)

.....20.....г.

гр. (с)

МАКРОСЕЙЗМИЧНА СКАЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ СИЛАТА НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЯТА (МЕДВЕДЕВ-ШПОНХОЕР-КАРНИК – 1964 г.)

МШК-64

I СТЕПЕН	Незабележимо. Не се усеща от хората.
II СТЕПЕН	Едва забележимо. Разтърсването може да бъде усетено само от отделни хора, намиращи се в покой в постройки, особено по високите етажи.
III СТЕПЕН	Слабо. Земетресението се усеща от малцина, намиращи се в здания. Разтърсването е подобно на това, което се усеща при преминаване на лек автомобил: полюшване или леко треперене. Много слабо разклащане на висящи предмети, по-силно на високите етажи.
IV СТЕПЕН	Усеща се от по-голяма част от населението. В зданията трусят се усеща от мнозина, на открито от отделни хора. Някой се пробуждат от сън. Наподобява сътресение от тежко натоварен камион. Не поражда уплаха. Прозорци, врати и съдове звънят, мебелите треперят, подове и стени скърцат, висящи предмети се люлеят леко.
V СТЕПЕН	Силно. Трусят се усеща от всички в здания и мнозина на улицата. Някой хора се изплашват и избягват на открито. Голяма част от хората се събуждат. Разтърсването прилича на удар, предизвикан от падане на тежък предмет в къща. Свободно окачени предмети се люлеят, някой предмети се преместват или падат. Вратите и крилата на прозорците се отварят и затварят с удряне. От напълнени отворени съдове може да се изплиска течност. Рядко се образуват тънки пукнатини в мазилката на паянтови и стари здания.
VI СТЕПЕН	Изплашващо и причиняващо леки повреди на здания. Усеща се от всички хора в постройки и на открито. Много хора, намиращи се в здания, се уплашват и побягват навън. Отделни хора губят равновесие. Съдове, книги и други малки предмети падат. Възможно е движение на тежка мебел. Домашните животни са силно обезпокоени. Малки камбани звънят. Дървета и стълбове забележимо се клатят. Във всички здания са възможни тънки пукнатини в мазилката и откъсване на малки парчета от нея, както и пукнатини в комини и падане на част от тях. Възможни са промени в дебитите на извори, единични свличания по стръмни склонове, образуване на пукнатини във влажни почви.
VII СТЕПЕН	Повреди в зданията. Настъпва обща тревога – болшинството са уплашени и побягват навън, много хора трудно се удържат на крака, усеща се и от водачите на автомобили в движение. Повалят се и се преместват предмети, във водните басейни се образуват вълни и водата се размътва. Дебитът на изворите се изменя. Кладенците изменят водното си ниво. Отделни случаи на свличания по речни брегове и крайпътни участъци. Постройките с подсилена конструкция и дървените къщи получават дребни пукнатини върху мазилката и се откъсват малки парченца от нея. Постройките с печени тухли, панелни сгради, постройки с носеща конструкция получават малки

	пропуквания на стените и комините и срутване на част от последните. Каменните и кирпичени постройки получават тежки повреди – големи пропуквания на стените и срутване на част от комините. Звънят големи камбани. Могат да се нарушат съединителни части на тръбопроводи. Дървета и стълбове се клатят силно.
VIII СТЕПЕН	Тежки повреди на здания и паника. Изпитват безпокойство даже хора, управляващи превозни средства. В зданията се премества и понякога преобръща тежката мебел, част от висящите лампи се повреждат. Постройките с подсилена конструкция получават малки пропуквания на стените, пукнатини в комините и срутване на част от тях. Много от обикновените тухлени здания получават повреди като срутване на комините, големи пукнатини в стените, някои от тях могат да получат частични обрушвания. Много от селските постройки от кирпич и камък получават разцепване на каменните основи, част от зданията се срутват. Нарушаване на връзки в тръбопроводи. Ограничени срутвания край пътищата и реките. В почвата се появяват пукнатини, възможни са и в асфалта. Променят се дебита и нивото на водоизточниците.
IX СТЕПЕН	Всеобща паника сред хора и животни, всеобща повреда на зданията и много разрушения. Широки и дълги пукнатини в терена. Чести свличания и сривания на земни маси. Появяват се или пресъхват извори. В отделни случаи се изкривяват железопътни релси и повреди на пътните платна. Паметници и колони се повалят. Постройките с подсилена конструкция и дървените къщи получават зеещи пукнатини върху стените, до разрушаване на конструктивни възли и срутване на части от зданията. Постройките с печени тухли, панелни сгради, постройки с носеща конструкция претърпяват повреди, като част от сградите се срутват. Някои сгради се разрушават до основи.
X СТЕПЕН	Значителни до пълни разрушения на повечето сгради. Разкъсвания и изкривявания на подземни тръбопроводи. Изкривявания на ж. п. релси. Пътните платна добиват вълниста повърхност. Широки пукнатини и разкъсвания на почвата, големи каменопади и движение на свлачища. Образуват се нови езера. Възникват сериозни повреди в бентовете, насипите, язовирите, както и тежки повреди на мостовете.
XI СТЕПЕН	Унищожавашо. Невъзстановими повреди се получават и в най-добре конструирани здания, подземни и наземни съоръжения. Значителни деформации на земната повърхност, разкъсвания и разломявания с метрови амплитуди. Повсеместни обрушвания на земни и скални маси.
XII СТЕПЕН	Променящо земния пейзаж. Всички сгради са унищожени. Повърхността на земята претърпява дълбоки преобразувания. Образуват се водопади, реките променят направленията и руслата си, изчезват и се появяват водоеми.

Практически важни потенциални ефекти и последствия от земетресение при различна степен сеизмична интензивност (ефектите и последствията при по-висока интензивност включват всички изредени за предходната степен):

6-та степен по скалата на Медведев-Шпонхоер-Карник (МШК):

- поява на необходимост от мерки за опазване на обществения ред (“изплашващо” въздействие)

7-ма степен по МШК:

- повишен риск от автопроизшествия по време на труса;
- къси съединения по електропреносната мрежа по време на труса;
- в планински райони: нарушена проходимост в участъци от пътни платна и ж. п. трасета;
- ранени хора (очаквани единични случаи)

8-ма степен по МШК:

- трудно контролируемо поведение на хора и животни;
- висок риск от автопроизшествия, както по време на труса, така и след него;
- ранени, възможни са и смъртни случаи;
- пожари в ограничени размери;
- прекъсване на електроподаване, евентуално и на телефонни линии;
- активизиране на свлачища;
- напълно непроходими участъци на транспортни артерии (свличания и слягания на почва, срутвания на скални късове и др.);
- възможни технологични аварии;
- възможни аварии по тръбопроводи

9-та степен по МШК:

- наличие на пожари, наводнения;
- смъртни случаи;
- прекъснато електроснабдяване на големи територии;
- възможни прекъсвания на водо- и газоподаване;
- напълно неизползваеми транспортни артерии;
- опасност от епидемии;
- наложителна необходимост от медицинско обслужване, подслони, завивки, храна, вода, осветителни и отоплителни прибори

Сигнали за ранно предупреждение и оповестяване на населението на територията на Република България

Сигналите за ранно предупреждение и оповестяване на населението на територията на страната са:

- „Национален сигнал за тревога”;
- „Национален сигнал за край на тревогата”;
- „Въздушна опасност”;
- „Отбой от въздушна опасност”.

Те се разпространяват и излъчват посредством:

- Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия чрез акустични сирени;
- Подсистема на автоматизираната система за оповестяване на ГДПБЗН чрез електромеханични сирени;
- Програмите на БНТ, БНР, операторите на радио и телевизионни програми с национално и регионално покритие;
- Радиотранслационните възли / уредби, инсталирани в населените места;
- Локалните автоматизирани системи за оповестяване, експлоатирани в потенциално опасните обекти.

Видът и акустичните характеристики на посочените сигнали, съгласно ПМС №70 от 27.03.2009 г, обн. ДВ бр.26 от 07.04.2009 г., са дадени в таблицата:

№	Наименование на сигнала	Описание	По какво се предава	Бележки
1	„Национален сигнал за тревога”	Непрекъснат вой от акустични сирени с продължителност 3 мин. със скокообразно изменение на честота от 700 до 1000 херца с период на повторение 8 секунди.	Акустични сирени в градовете: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив и Монтана.	Излъчва се при бедствие, а два пъти в годината - на 1 април и 1 октомври - за тренировъчни тестове.
2	„Национален сигнал за край на тревогата”	Непрекъснат вой от акустични сирени с продължителност 3 минути с честота 450 херца.	Акустични сирени в градовете: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив и Монтана.	Излъчва се след преминаване на опасността от бедствието, а два пъти в годината - на 1 април и 1 октомври - за тренировъчни тестове.
3	„Въздушна опасност”	Непрекъснат вой от акустични и електромеханични сирени с продължителност 3 минути с плавно изменящ се звук през 15 секунди с честота от 100 до 450 херца.	Акустични и електромеханични сирени на територията на цялата страна.	Излъчва се при необходимост и ежегодно на 2 юни за отдаване на почит на Христо Ботев и на загиналите за свободата на България.
4	„Отбой от въздушна опасност”	Непрекъснат вой от електромеханични сирени с продължителност 3 мин. с честота 450 херца.	Акустични и електромеханични сирени на територията на цялата страна.	Излъчва се след преминаване на опасността от въздушно нападение.

